

училище и съчетаването му с обучение, насочено към *запазване и развиване на етно-културната идентичност* на ученици от малцинствен етнически произход.

Подготовка на общественото мнение с ресурсите на самата образователна система за необходимостта от прилагане в образователната практика на настоящата Стратегия.

Прецизиране и допълване на националното законодателство и на образователната нормативна уредба с цел осигуряване на ефективна правна регламентация на качествено образование на ромските деца и тези от другите малцинствени общности, на пълноценната им интеграция и развиването на културната им идентичност.

Ресурсно-информационно подсигуриране на изпълнението на Стратегията.

Децентрализация на управлението на образователната система и повишаване на отговорностите и компетентността на всяко управленско ниво за изпълнение на Стратегията.

ЧАСТ ВТОРА: ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ ПРОБЛЕМИ И СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ ЗАДАЧИ ЗА ТЯХНОТО ПРЕОДОЛЯВАНЕ

Общи образователни проблеми пред всички етнически малцинства

1. Липса на последователна политика в системата на образованието за създаване атмосфера на толерантност в училище.
2. Липса на достатъчно условия в областта на образованието за съхраняване културната идентичност на отделните етнически малцинствени общности.
3. Недостатъчна мотивация на децата и родителите за изучаване на майчиния език.
4. Недостиг на квалифицирани учители по майчин език, подходящи учебници и учебни помагала.
5. Ниският стандарт на живот като фактор за нередовно посещаване на училище.
6. Липса на стратегия за квалификация и преквалификация на учители и особено на работещите с ученици билингви.
7. Неподходяща методика за преподаване на деца от етническите малцинствени групи.

Специфични проблеми за учениците с ромски етнически произход

Съгласно Рамковата програма за равнопоставено интегриране на ромите в българското общество, която е приета на 22.04.1999 г. от българското правителство, е необходимо да се разрешат следните актуални проблеми:

1. Сегрегация на ромски деца в училища по ромските квартали.

Съществува наследена от предишни правителства система на фактическа сегрегация на ромските деца в т.нар. цигански училища със засилено трудово обучение, която в по-ново време се пренася и в обособяването на сегрегирани ромски паралелки. Лавинообразно расте броят на децата от ромски произход, които не посещават училище или отпадат, преди да завършат основно образование. Това е следствие на много фактори: ниското качество на образование, което ромските деца получават при подобни условия; общата дискриминация; бедността; липсата на действащи програми, които да компенсират недостатъчното владеене на български език; разликите в етнокултурата.

2. Нормално развити деца от ромски произход масово са насочвани към специални мощни училища.

Един много висок относителен дял от ромските ученици са насочвани към „специални“, мощни училища или са включвани в „специални“ учебни програми, след като са определени като негодни да се справят с редовния учебен материал. По този начин се нарушава правото на ромските деца на равен достъп до образование. Механизмът, който позволява културните особености на ромските деца и тяхната социална неравнопоставеност да се окачествят като умствена изоста-